

[Sigsgaard.]

om de samfundsøkonomiske problemer i forbindelse med en huslejeudligning i konklusionen, der er klar som en profeti:

„Ejernes formue vil stige med den kapitaliserede værdi af huslejeforhøjelsen i det omfang, den ikke allerede måtte være forudset af markedet. Gennem prisforhøjelse sker der en vis overvæltning af lejestigningen på samtlige landets borgere, men dels bliver denne omfordeling af tilfældig karakter, dels sker den på bekostning af en inflationær udvikling. En leje-forhøjelse vil desuden bevirke en forøgelse af de ældre boligegendommers salgs- og belåningsværdi. Forhøjelsen af salgspriser og belåningsværdier vil kunne øve indflydelse på kapitalmarkedet, først og fremmest obligationsmarkedet, hvor der kan påregnes et større udbud af obligationer med den deraf følgende tendens til forhøjelse af den effektive rente.“

Og man fortsatte:

„En fordobling af huslejen på en sådan måde, at en væsentlig del tilfalder hus-ejerne, vil kunne medføre et ganske væsentligt krav på obligationsmarkedet til belåning af bestående værdier med deraf følgende vanskeligheder for finansiering af nyt byggeri, først og fremmest i form af høj rente. Dette såvel som den tidligere omtalte omkostningsstigning vil medføre en forhøjelse af lejen i nybyggeriet med deraf følgende tendens til yderligere lejestigning i den ældre boligmasse.“

Men når det derefter går præcis, som det her er forudset, så kommer her på det sidste de såkaldte vismænd og fortæller os, at boligforliget egentlig var ganske udmærket, det var bare en skam, at inflation og rentestigning og omkostningsstigning og grundprisstigning pludselig kom ligesom ud af den blå luft og ødelagde de smukke hensigter. Her er altså slet og ret tale om enten hyklери eller også, altså for vismændenes vedkommende, en fabelagtig uvidenhed.

De gamle partier vidste altså — for denne rapport, som forudsagde de lejestigninger i nybyggeriet, vi nu har set, forelå, inden man lavede boligforliget, den var udarbejdet af regeringens eget udvalg — de gamle partier vidste altså, at lejestigningernes kapitaliserede værdi ville tilfalde ejerne, og de vidste, at boligforliget ville få renten til at

stige, og at det dermed ville skabe nye store boligproblemer. Samtidig sagde de til os, at huslejen i nybyggeriet ville falde, stik i modstrid med det, som deres egne eksperter i boligministeriet havde fortalt dem. Når huslejen så stiger og stiger i nybyggeriet, taler de gamle partier om det, nærmest som om det var en naturkatastrofe, men det var altså noget, man selv har lagt op til. Det er rentestigningen, der først og fremmest har presset huslejen op, og det er boligforliget, der har været med til at presse renten op og altså skabt huslejestigningerne. Det boligforlig, som man sagde skulle sætte lejen i nybyggeriet ned, har i stedet for sat den op. Det er den korte og klare konklusion, og det vidste forligspartierne, da de lavede forliget.

Hvad gør de så nu? Dropper de den boligpolitik, som de har lavet, og som er skyld i de ulykkelige forhold, som hundredtusinder må leve under? Siger de: vi tog fejl, vi prøver på at lave en ny boligpolitik? Nej, de fortsætter, gud bedre det, med samme skæve kurs, og det gælder såvel regeringen som socialdemokratiet.

Regeringspartierne gennemførte i sommer bestemmelse om leje-forhøjelse ved genudlejning. Det betyder en øget risiko for, at visse ejere vil prøve på at chikanere lejerne ud, så de kan få nye lejere, der betaler en højere husleje. Det betyder også, at Jensens i Vestergade 20, st. th. slipper med 350 kr. om måneden, mens Hansens i Vestergade 20, st. tv. må af med 500 kr., fordi de har måttet flytte ind efter januar 1971. Og det betyder, at mange må blive boende i deres dårlige lejligheder, fordi de nu ikke har råd til en bedre.

Jeg tror, mange af medlemmerne her i tinget i disse dage har opringninger og henvendelser fra folk om dette problem. Jeg havde selv én i går fra en pensionist, der havde fået tilbudt en lejlighed for en måned siden til 360 kr. månedlig og efter råd fra husejeren ventede en måneds tid, for så kom der nok én, der passede hende lidt bedre, i øvrigt af samme type og til samme pris. Da hun så henvender sig en måned senere, får hun at vide: ja, der er også en bedre lejlighed af samme størrelse; dengang havde det også været til samme pris, men nu er det ikke længere til samme pris, nu er de 360 kr. pludselig blevet forøget med 90 kr. til 450 kr., og samtidig går man op til vurderingsle-